

Verksamhetsberättelse för Botaniska Sällskapet i Stockholm 2014

Medlemmar

Under 2014 fick Botaniska Sällskapet 27 nya medlemmar. 167 personer som hade betalat medlemsavgift någon gång 2011–2013 förnyade sitt medlemskap, medan ett knappt tiotal meddelade att de slutar. Vid 2014 års slut hade Sällskapet 198 medlemmar varav en hedersmedlem, två ständiga medlemmar och två ej betalande föreningsfunktionärer.

Styrelse och övriga funktionärer 2014

	<u>Till 2014-03-05</u>	<u>Från 2014-03-05</u>
<i>Styrelsen:</i>		
Ordförande	Simon Jakobsson	Magdalena Agestam
Vice ordförande	Bo Eknert	Kerstin Frostberg
Sekreterare	Ida Trift	Susan Pyddoke
Kassör	Britta Ahlgren	Britta Ahlgren
Ledamöter	Börje Drakenberg	Jan Andersson
	Maya Edlund	Bo Eknert
	Kerstin Frostberg	Henry Gudmundson
	Per Ola Karis	Anders Telenius
		Ida Trift
<i>Revisorer:</i>		
Ordinarie	Christina Flint Celsing	Christina Flint Celsing
Ordinarie	Mora Aronsson	Ola Inghe
Suppleant	--	--
Suppleant	--	--
<i>Valberedning:</i>	Anders Telenius	Anders Telenius
	Regina Lindborg	Joakim Ekman

Under 2014 hölls tretton protokollförda styrelsemöten, varav ett då styrelsen inte var beslutsför. (Se även nedan under 'Samverkan och representation').

Programverksamhet

23 aktiviteter (20 i egen regi), under 25 (22) dagar, utannonserades i Sällskapets programblad. De flesta var gratis och öppna även för icke medlemmar. Minst 180 personer har deltagit någon gång, c:a 160 om man räknar bort dem som enbart varit ledare eller föreläsare; det var i snitt 16 deltagare på våra egna arrangemang (antal anges inom parentes efter varje programpunkt nedan).

Årsmöte. – Sällskapets årsmöte hölls den 5 mars 2014 på Botaniska institutionen, Lilla Frescati, Stockholm. Årsmötesföredraget hölls av Mora Aronsson som gav en översikt över olika utbredningstyper hos svenska fjällväxter.

2 april: Livets trådar – smidiga och starka – Den spännande fiberutställningen i Gamla Orangeriet i Bergianska trädgården visades av Lars Gunnar Reinhammar. (9)

12 april: Vårflora i Minneberg – Henry Gudmundson visade parken när vitsippsrutan blommade som vackrast. Vi såg en hundtandslilja med fläckiga blad, vit-, svavel- och gulsippor, blå Scilla och Othocallis, och den fyllda snödroppen som bara fortsatte blomma. 3 röda vårskålvampar överraskade i en liten våtmarksrest. På återvägen repeterades svartöra på en almstubbe. Exkursionen skildrades i ord och bild på DN:s webbsajt av Lars Epstein. (16)

7 maj: Växtmontering, hantverk för nytta och nöje – i samarbete med Botaniska avdelningen på Naturhistoriska Riksmuseet; Skaparverkstaden. Mia Ehn och Marianne Bergwall visade hur proffsen gör, och alla ville göra det snart igen! (6)

22 maj: **Lundflora vid Flaten** – I kvällssolen visade Henry Gudmundson runt vid badplatsen; småfingerört blommade liksom mandelblom och blå skogsviol, det minimala gräset vårtåtel eftersöktes i sandig gräsmark, och nära stranden där caféet en gång stod sågs välsk krassing vid en stor död ek. På alarna vid strandkanten parade sig den lilla blågröna allövbaggen. (9)

3 juni: *Floraväktarträff AB län* (se 'Floraväkteri')

7-8 juni: *Floravårdsresa i Roslagen* (se 'Floraväkteri')

15 juni: **De vilda blommornas dag** – Kerstin Frostberg visade Nordians hög i Sigtuna; BSIS var medarrangör. Den näringsfattiga torrbackens backsippor är en begivenhet om våren, men trängda av igenväxning. Efter vägkanter och ett hästgödselupplag (!) beundrades ett bestånd av härligt blåblommande luddvicker. (8) – BSIS-medlemmar ledde 8 av 11 vandringar i vårt område.

28 juni: **Nyköping!** Jan Andersson visade rikkärr, stränder och lundflora i Sjösa, Lindebacke och Strandstuviken. Populära fynd: skogsbjörnbär, kalmus, klasefibbla, flera rara starrarter och fin orkidéblomning, bl.a. knottblomster, gulyxne, flugblomster, sumpnycklar och kärrknipprot. (12)

12 juli: *Norrtälje ytterskärgård* (se 'Floraväkteri') – med Upplands Botaniska Förening.

17 juli: **Kvällstur i Kräppla** – Henry Gudmundson och Conny Mörke från Kräpplagruppen ledde, från Rågsveds T-bana förbi bostadshus, kolonilotter, den gamla skjutbanan och reningsdammarna; bland fynden stor kardborre och både vilda och förrymda arter av lönn, rosor och starr. (13)

23 augusti: **Vad gror och kryper i Nackareservatet?** – med Stockholms Entomologiska Förening. Mellan Hellasgården och Snörom studerades rödtoppa, ögontröst, backvicker, riddarskinnbagge, eldlus, prickiga och fjälliga hoppstjärter, plommonros, zebraspindel, en långsprötad nattslända *Mystacides azureus* ♂, grantaggsvamp, björksplintborre, barkskinnbagge, fjällticka... (drygt 20)

3 augusti: *Vattenväxter vid Tåkern* (se Samverkan: Föreningen Östergötlands Flora)

10 augusti: *Inventeringsdag i Östergötland* (se Samverkan: Föreningen Östergötlands Flora)

30–31 augusti: **Bioblitz i Nationalstadsparken** – Stockholmstraktens förmodligen första försök med "artjakt på tid" krockade med en stor löptävling på Gärdet, så det publika inslaget ströks. Deltagarna var dock förtjusta och diskuterade när, var och hur nästa bioblitz kan bli. (21)

6 september: *Adventivexkursion* (se Samverkan: Föreningen Östergötlands Flora)

13 september: **Exkursion: galler!** – På väg från Universitetets T-banestation österut till Stora Skuggans väg visade Carl-Cedric Coulianos gallbildningar främst på träd och buskar. Hela 52 arter påträffades, många stora och påfallande, andra knappast möjliga att upptäcka utan sökande. På hemsidan finns hela artlistan (www.bsis.org/galler-140913-lista.pdf). (13)

22 september: **Häxkvastar, sömntornar och kikkär** – Carl-Cedric Coulianos berättade om gallbildningarnas fysiologi och ekologi och de många olika gallbildande organismerna (bl.a. svampar, kvalster, bladloppor, bladlöss, gallmyggor, växtsteklar och gallsteklar). Listan vi fick med viktig aktuell litteratur finns här: www.bsis.org/Gall-litteratur-efter-1991.pdf. (21)

4 oktober: **Mossinventeringen i Skåne** – Torbjörn Tyler presenterade projekt Skånes mossor, med 531 5×5 km-rutor att inventera på 20 år. Metodik: alla arter rapporteras för ett antal utpekade objekt i varje ruta (naturreservat, nyckelbiotoper, vissa kulturmiljöer), och för exempel på övriga förekommande biotoper. Smart upplägning ger snabbt användbara resultat; redan efter 7 år ger fyndkartorna t.ex. utbredningstyper. Projektet har dramatiskt ökat mosskompetensen! (11)

5 oktober: **Mossexkursion** – med Upplands Botaniska Förening. Minst 93 blad- och levermossor, flera ovanliga, visades av Niklas Lönnell och vår gäst Torbjörn Tyler. Huvudmål: rikkärr och skog vid Storanden i Gottröra. På ditvägen studerades fogar (Märsta station) samt lerig åkerkant och kyrkogårdsmur (Vidbo), på hemvägen de små mossorna på grusvägen genom skogen. Intill den växte en praktfull svamp som var ny för de flesta, gyllenskipling *Phaeolepiota aurea*. (26)

16 november: **Biologisk bokdag. Musarter, fläderyxne och andra växter hos August Strindberg** – Alice Rasmussen, som skrivit boken ”Strindbergs flora”, berättade om en mycket botanikkunnig författare som tog sig konstnärliga friheter. Bokbord med både nytt och antikvariskt var tillgängliga före och efter föredraget, liksom en liten utställning med strindbergscitat illustrerade av planscher ur Lindmans *Bilder ur Nordens flora*. (Geovetenskapens hus; c:a 44)

17 november: *Floraväktarträff* (se under 'Floraväkeri')

8 december: **Ölands flora** – Sedan den rekordstora skaran avnjutit ett mindre julbord berättade Ulla-Britt Andersson om den snart avslutade inventeringen av Ölands kärlväxtflora. Många växter har blivit funna som nya för ön, och Thomas Gunnarsson visade bilder på en lång rad av dessa. Ölänningarnas just utgivna *En guide till Ölands växtvärld* fanns till salu. (Riksmuseet; c:a 46)

Representation på externa arrangemang och samverkan

Styrelsen har strävat efter att skapa och stärka kontakter utåt. Utöver dem som listas nedan har vi haft kontakter med bl.a. Naturskyddsföreningen lokalt och regionalt, nätverket Ny Grön Våg www.nygronvag.se (främst Kräpplagruppen och Rädda Råstasjön) och Strindbergssällskapet.

Svenska Botaniska Föreningen (SBF). Sällskapet representerades vid föreningskonferensen och årsmötet 8–9 mars av Jan Andersson. Flera av föreningens medlemmar har deltagit i andra SBF-arrangemang, bl.a. botanikdagarna i Ångermanland; se även under 'Floraväkeri'.

Upplands Botaniska Förening (UBF). Två gemensamma exkursioner (se ovan). – 27 november träffades representanter för styrelserna och *Daphne*-redaktören och dryftade (förutom *Daphne*) spridning av *Upplands flora* samt utflyktsguide för Uppland. Då konstaterades också att planerna för samgående lagts på hyllan för överskådlig tid, men kan återupptas vid behov.

Föreningen Östergötlands Flora. Vi vill gärna samverka mer med grannföreningar, och vi tittade först söderut. Under 2014 utannonserades tre Ög-aktiviteter:

3 augusti: **Vattenväxter vid Tåkern** – Kjell Antonsson och Anders Svenson visade. 3 från BSIS.
10 augusti: **Inventeringsdag i Östergötland** – Alltför kort visit i Finspångstrakten. 2 från BSIS.
6 september: **Adventivexkursion** i Norrköping, Finspång m.m. med Anders Svenson. 3 från BSIS.

Stockholms Entomologiska Förening. På förslag från medlemmar prövade vi gemensamma exkursioner (första gången blev 23 augusti), och samverkan har fortsatt, bl.a. vid bokdagen 16/11.

Länsstyrelsen i Stockholms län, Naturhistoriska Riksmuseet (NRM). BSIS sände två representanter till Länsstyrelsens och NRM/GBIFs (www.gbif.se) workshop i mars om biologiska data från Nationalstadsparken. Under året har kontakten med naturvårdsenheten stärkts (se 'Floraväkeri'). Samverkan med NRM har varit viktig men har under året stannat vid lån av möteslokaler; vi har fått vänligt stöd från t.ex. museipedagogerna, restaurangen och vakterna.

Inför De vilda blommornas dag kontaktades alla arrangörer vi hittade i området; vi uppnådde att fler (11) vandringar anmäldes till SBF, och syntes en smula genom att göra reklam för alla vandringar vi hittat (Facebook m.m.), trots att vi hade få egna vandringar (1).

Under planeringen för bioblitz i augusti var bl.a. parkmiljöavdelningen i norra innerstaden, WWF och Djurgårdsförvaltningen mycket hjälpsamma.

Information

Föreningen skickade under 2014 fyra meddelanden om aktiviteter till samtliga medlemmar (årsmöteskallelse samt programblad för april–maj, maj–juli och juli–december).

Sedan årsmötet 2014 används e-post bl.a. för påminnelser och uppföljning. Vid årets slut nåddes drygt hälften av Sällskapets medlemmar (och många andra) av Sällskapets utskick.

Sällskapets webbsida (med adressen www.bsis.org) har uppdaterats successivt under 2014.

Facebook-gruppen 'Botaniska Sällskapet i Stockholm' har under året vuxit till 50 medlemmar. Genom så kallade ”evenemang” puffade vi på Facebook, både i och utanför Facebook-gruppen, för de flesta av Sällskapets aktiviteter under året, vilket har lockat en del nya deltagare.

Floraväkteri

Föreningen administrerar floraväkterimedlen för Stockholms och Sörmlands län; bidragen från Naturvårdsverket baseras på antalet besökta lokaler. Pengarna går dels till floraväktares omkostnader för lokalbesök, dels till gemensamma floraväkteraktiviteter och information. Själva besöken på lokalerna och inrapporteringen till Artportalen görs i huvudsak enskilt och ideellt, men under året har föreningen prövat att i någon mån integrera floraväkteri i programmet.

Jan Andersson och Kerstin Frostberg var floraväkteriansvariga i styrelsen.

C:a 10 personer från vårt område deltog i SBFs floraväkterikurs i Öregrund i maj.

Jan deltog i augusti i en workshop för floraväkterisamordnare om hur Artportalen kan anpassas och förbättras för Floraväkteriet, med Botaniska Föreningen i Västmanlands län som värd.

Stockholms län:

- År 2014 innebar en nystart: Äntligen har länet fått en ny floraväkterisamordnare, Jan Andersson.
- Programaktiviteter:
 - 3 juni: Floraväktarträff AB län* på Riksmuseet – samvaro samt introduktion till floraväkteriet av Mora Aronsson – mycket trevligt och uppskattat. (C:a 20)
 - 7–8 juni: Floravårdsresa i Roslagen.* Tvådagarsexkursion till Björkö och Vaddö, med inkvartering i Älmsta, då guckuskon blommade som bäst. (12)
 - 12 juli: Floraväktarexkursion till Norrtälje ytterskärgrård.* En båtlast från BSIS och Upplands Botaniska Förening besökte svårtillgängliga öar med sällsynta låsbräknar m.m. (Totalt 10)
 - 17 november: Floraväktarträff* på länsstyrelsens naturvårdsenhet; vi trakterades med måltid och intressant information. Länge saknad samverkan med länsstyrelsen har därmed inletts. (C:a 20)
- Länets omkring 25 floraväktare har besvarat en enkät om sina önskemål och resurser på floraväktarverksamhetens område.
- Antal besökta lokaler: c:a 400. 55 var guckuskolokaler; arten är inte rödlistad i Sverige men vi har ett särskilt ansvar för att följa och bevara den då en stor del av EU:s förekomster finns här.

Sörmlands län:

- I Sörmlands län har Bo Karlsson fortsatt som samordnare.
- *Floraväktarmöte* i Flen, c:a 12 deltagare.
- Aktiva floraväktare: omkring 15.
- Antal besökta lokaler: c:a 130.

Naturvårdsärenden

Naturvårdsansvarig i styrelsen har varit Bo Eknert.

Sällskapet har informerat Skogsstyrelsen och Värmdö kommun om en förekomst av rödsyssla på Värmdön, för att de ska vara beredda att agera vid eventuella hot mot växtplatsen.

Sällskapet har lämnat synpunkter till länsstyrelsen i Södermanlands län angående naturreservatsplaner för Misätters ekhagar (Gnesta kommun).

Efter påstötning från boende vid det gamla kalkbrottet vid Stora Vika (Nynäshamns kommun) om hot mot området, bl.a. planer på deponering av farligt avfall, har vi haft kontakt med länsstyrelsen i Stockholms län; de har gjort inspektion av området och följer ärendet.

En hemställan från Sällskapet gjord 2012 om skydd för botaniskt värdefulla lokaler i Norrtälje kommun har besvarats av länsstyrelsen, som instämmer i bedömningen av värdet men för närvarande av resursskäl inte har möjlighet att utreda ett formellt skydd av dessa lokaler. Föreningen beslöt att inte överklaga.

Lokal och inventarier

Botaniken vid Stockholms universitet flyttar 2015 från 'Botan' i Lilla Frescati, och Sällskapet blir av med möteslokaler, förvaringsskåp och postfack. Flera i och för sig utmärkta möteslokaler inom NRM och i Geovetenskapens hus har testats, men det blir problem med fika och förvaring. För att underlätta det förhoppningsvis tillfälliga nomadiserandet har fikautrustning m.m. anskaffats.

Våra skrifter

Sörmlandsfloran. Det finns ett hundratal exemplar kvar, de flesta hos SBF.

Upplandsfloran. Närmare 1500 böcker finns kvar, därav c:a 1000 hos SBF, resten hos BSIS och spridda hos privatpersoner. Under en tid har boken inte funnits till försäljning på sällskapetets möten och har inte heller på annat sätt marknadsförts lokalt. I slutet av 2015 löper avtalet med SBF ut och styrelsen har under året planerat och påbörjat en försäljningsdrive.

Daphne. Sällskapetets och Upplands Botaniska Förenings gemensamma tidskrift utkom 2014 med 3 häften (det första var 1-2013). Redaktör har varit Niina Sallmén, layouttjänsten har köpts in. *Daphne* har 8 prenumeranter (institutioner, bibliotek); Sällskapet har 15 utbytesprenumerationer.

Botanisk utflyktsguide för Uppland. Under året har styrelsen återupptagit idén. Inriktningen är att guiden ska publiceras digitalt och i *Daphne* under några år. Genomförandet är beroende av insatser från föreningsmedlemmar utanför styrelsen.

Stipendier

Hans Rydberg fick 2 392 kr ur Solviksfonden för arbetet med en kommunflora över Nyköping.

Styrelsen för Botaniska Sällskapet i Stockholm, 9 februari 2015

.....
Magdalena Agestam, ordförande

.....
Kerstin Frostberg, vice ordförande

.....
Susan Pyddoke, sekreterare

.....
Britta Ahlgren, kassör

.....
Jan Andersson

.....
Bo Eknert

.....
Henry Gudmundson

.....
Anders Telenius

.....
Ida Trift